ΓΡΑΝΑΖΙ

Επικοινωνία με Συντακτική Ομάδα
Email: granazi.org@gmail.com
Web: http://granazi.org
Τηλ.: 96-502611

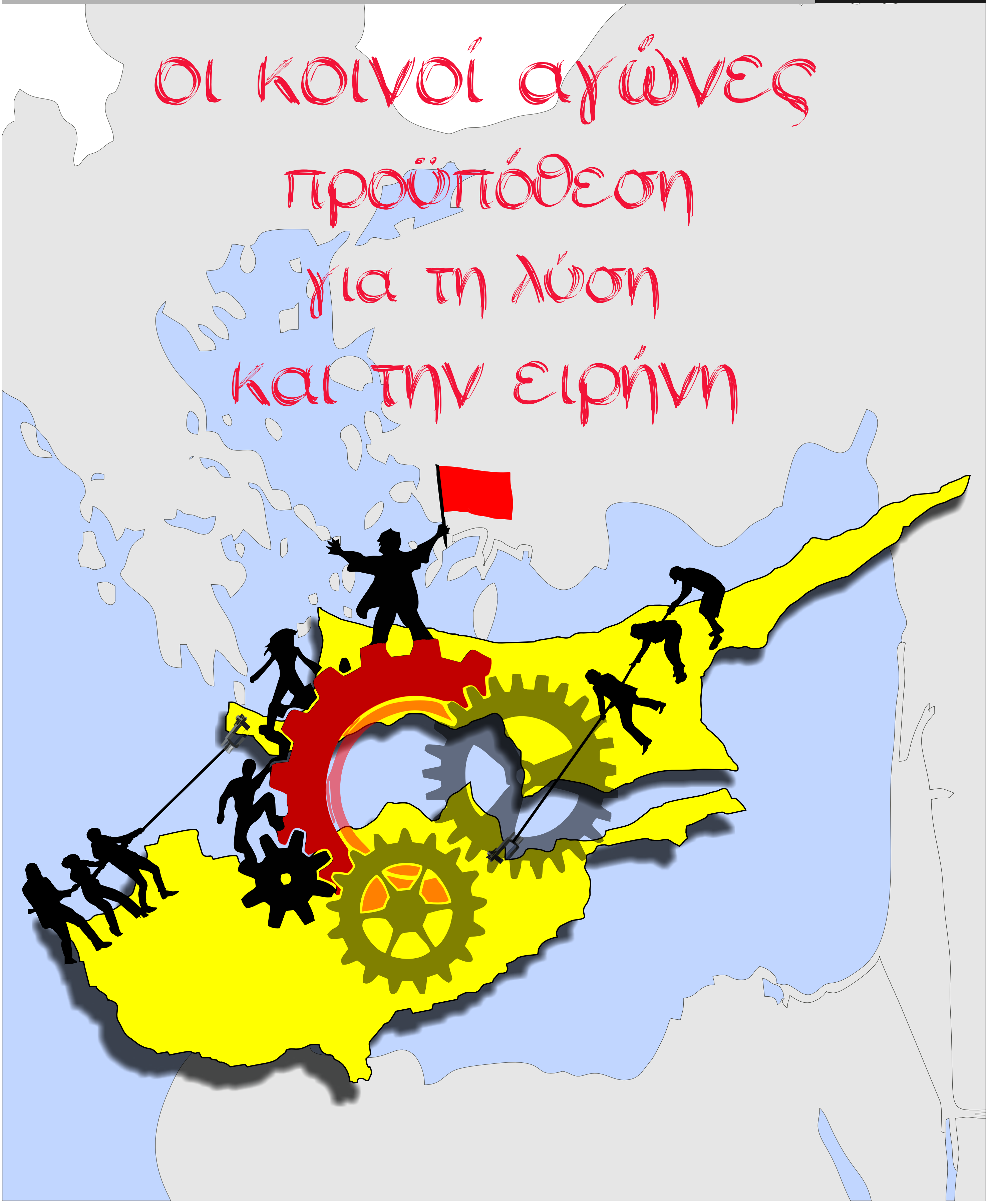
Φλεβάρης 2017
Αρ. Τεύχους 11

Οργανώνοντας Τις Αντιστάσεις μας από τα ΑΡΙΣΤΕΡΑ

τιμή ενίσχυσης €2.00

Μηνιαία Έκδοση Οργάνωσης ΓΡΑΝΑΖΙ

http://granazi.org

Κ

Κομμουνισμός:

(ο) [kommounismós]:

Πώς μπορούμε να αναφερθούμε στον κομμουνισμό ως μία σημερινή πραγματικότητα;

Μπορούμε
να ξεκινήσουμε με ένα απόσπασμα
των Μαρξ και Ένγκελς στη Γερμανική Ιδεολογία:
«Ο κομμουνισμός δεν είναι για μας μια κατάσταση
πραγμάτων που πρέπει να εγκαθιδρυθεί, ένα ιδεώδες που σ' αυτό θα
πρέπει να προσαρμοστεί η πραγματικότητα. Ονομάζουμε κομμουνισμό την
πραγματική κίνηση που καταργεί τη σημερινή κατάσταση πραγμάτων».

Ο Κομμουνισμός είναι ο μέσος δρόμος»:

Το να καλούμε για την ανατροπή της καθεστηκυίας τάξης
φαίνεται φοβερό.
Μα η καθεστηκυία δεν είναι τάξη.
Το να καταφεύγουμε στη βία
φαίνεται κακό.
Μα τίποτα το ιδιαίτερο δεν είναι.
Αυτό που σταθερά ασκείται, βία είναι.
Ο κομμουνισμός δεν είναι το ακραίο
αυτό που μόνο ένα μικρό του μέρος μπορεί πραγματικότητα να γίνει, μα
πριν ολόκληρος κι ολότελα πραγματοποιηθεί
καμιά περίπτωση να υπάρξει δεν μπορεί, που
ο ίδιος από έναν αναίσθητο ανεκτός να γίνει.
Ο κομμουνισμός είναι πραγματικά η ελάχιστη απαίτηση
αυτό που πιο πολύ απ' όλα βρίσκεται κοντά μας, το συνετό, το μέσο.
Εκείνος που ενάντιά του είναι τοποθετημένος, δεν είναι κάποιος που σκέφτεται αλλιώτικα
μα κάποιος που δεν σκέφτεται καθόλου ή απλά κάποιος που σκέφτεται μονάχα τον εαυτό του
ένας εχτρός του ανθρώπινου γένους
φοβερός
κακός
αναίσθητος
ιδιαίτερα
οπαδός των άκρων, αυτών που και το πιο μικρό τους μέρος πράξη αν γίνονταν
θα κύλαγε ολόκληρη η ανθρωπότητα στην καταστροφή.

Απ' την συλλογή «Μπέρτολτ Μπρεχτ, Ποιήματα», μετάφραση: Νάντια Βαλαβάνη, εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή, 1992 (4η έκδοση).

της σύνταξης

Οι μέρες που έρχονται είναι εξαιρετικά κρίσιμες και όλα θα κριθούν από το αν θα εκδηλωθούν σοβαρές κοινωνικές αντιστάσεις απέναντι στην κυβέρνηση που εφαρμόζει ένα εκρηκτικό πολιτικό μείγμα νεοφιλελεύθερου φονταμενταλισμού και (επι)στροφής στον εθνικισμό.

Αφού ξεπούλησε το κερδοφόρο λιμάνι της Λεμεσού με αποικιοκρατικούς όρους (25+25 χρόνια), προσπαθεί να δικαιολογήσει τη χαοτική κατάσταση που επικρατεί εκεί, ακριβώς λόγω της ιδιωτικοποίησης. Και σαν να να μην έφταναν αυτά πληρώνει 1,75 εκατ. ευρώ στη μία ιδιωτική εταιρεία για ενοικίαση δύο γερανών (που πριν το ξεπούλημα άνηκαν στο δημόσιο) για να τις παραχωρήσει δωρεάν στον άλλο ιδιώτη. Είναι σαφές πως αν αφεθούν ανενόχλητοι θα βγάλουν στο σφυρί όχι μόνο ότι ξέμεινε από τα ασημικά του δημοσίου (ήδη είναι στο στόχαστρο η CYTA) αλλά και τα σπίτια μας με τα δικαστήρια και την αστυνομία να προετοιμάζονται για κύμα εκποιήσεων με πρόβα τζενεράλε την εκποίηση πρώτης κατοικίας μονογονεϊκής οικογένειας την Τετάρτη 15/2 στη Λεμεσό.

Ταυτόχρονα, στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων για το κυπριακό, η κυβέρνηση πολιτεύεται με τρόπο που αποδεικνύει και στον πιο δύσπιστο ότι ο εθνικισμός και ο αστικός κοσμοπολιτισμός είναι οι δύο πλευρές του ίδιου νομίσματος. Όταν μάλιστα το κυβερνητικό κόμμα επιλέγει να τις εφαρμόζει ταυτόχρονα, προκύπτουν εξαιρετικά επικίνδυνα αποτελέσματα. Με την άμεση στήριξη του ακραίου κέντρου και την έμμεση του δησυ, οι ελαμίτες πανηγυρίζουν την υπερψήφιση της τροπολογίας τους για εορτασμό του "ενωτικού δημοψηφίσματος" στα σχολεία. Μαζί με τον τορπιλισμό της επαναπροσέγγισης και την αναγωγή του φασιστικού μορφώματος σε ρυθμιστή του σχολικού προγράμματος, οι βουλευτές αυτών των κομμάτων κατάφεραν και κάτι ακόμα: να λειτουργήσουν ως πλυντήριο για την χρυσή αυγή Κύπρου συντασσόμενοι πίσω από τους ελαμίτες. Η δεξιά (όλων των αποχρώσεων) όχι μόνο δεν μπορεί και δεν επιθυμεί να σταθεί εμπόδιο στο φασισμό αλλά σε περιπτώσεις σε και αυτή επιδιώκει να λειτουργήσει ως μηχανισμός συντηρητικής μετατόπισης ολόκληρης της κοινωνίας.

Απέναντι σε αυτή την εφιαλτική προοπτική, μοναδική επιλογή είναι να αντιπαρατάξουμε ένα ενιαίο εργατικό-αντιφασιστικό μέτωπο ντόπιων και μεταναστών εργαζόμενων και από τις δύο πλευρές του νησιού. Το τι μπορούν να κάνουν οι εργαζόμενοι όταν αποφασίσουν ενωμένοι να αντισταθούν στην αδικία, μας το έδειξαν οι νοσηλευτές με την συγκλονιστική τους απεργία πέρυσι. Στη χώρα που κατέχει τη χειρότερη πρωτιά στην Ευρώπη με το 56% των δαπανών για την υγεία να προέρχεται από τις τσέπες των πολιτών, οι νοσηλευτές εκφράζουν και πάλι την αντίθεση τους στους επιθετικούς σχεδιασμούς της κυβέρνησης και δηλώνουν έτοιμοι να δώσουν τη μάχη... Σε αυτό το πεδίο, στο πεδίο των κοινωνικών αγώνων θα κριθεί όχι μόνο το μέλλον μας αλλά και ο καθένας μας ξεχωριστά.

Λίγα λόγια για εμάς

Δημιουργήσαμε την οργάνωση Γρανάζι έχοντας την πεποίθηση ότι η αντικαπιταλιστική σκέψη και δράση είναι αναγκαίο εργαλείο σε όλα τα μέτωπα.

Στο δρόμο αυτό, δεν βαδίζουμε μόνοι μας. Είμαστε κομμάτι του ντόπιου, ευρωπαϊκού και παγκόσμιου κινήματος που έρχεται σε ρήξη με τον καπιταλισμό: το σύστημα που γεννάει τη φτώχια, την ανεργία, τους πολέμους και την αδικία.

Μέσα από το Γρανάζι προβάλλουμε τον ταξικό προσανατολισμό και το διεθνιστικό χαρακτήρα μας. Δεν ταυτιζόμαστε με ένα έθνος αλλά με μια κοινωνική τάξη, αυτή των εργαζόμενων.

ΠΑΛΕΥΟΥΜΕ:

- Για την ανατροπή του ταξικού καπιταλιστικού συστήματος και τη δημιουργία μιας κοινωνίας που θα καταργήσει την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο.
- Για τη σοσιαλιστική αλλαγή της κοινωνίας μέσα από την κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής, δηλαδή για τη δίκαιη διανομή του πλούτου.
- Ενάντια στο φασισμό, τον εθνικισμό και κάθε μορφή ρατσισμού και σεξισμού.
- Για την οργάνωση της παραγωγής με τρόπο που υπηρετεί τις κοινωνικές ανάγκες και τις απαιτήσεις για τη διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος.

ΚΑΜΙΑ ΜΟΝΗ
ΚΑΝΕΝΑΣ ΜΟΝΟΣ
ΓΙΑΤΙ Η ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΟΠΛΟ ΜΑΣ

Κύπρος 2017-2018: Τέλος της ύφεσης, συνέχιση της κρίσης*

Ενα χρόνο μετά την έξοδο της Κύπρου από το Μνημόνιο και ενώ ο ρυθμός ανάπτυξης καταγράφεται θετικός, η ανεργία μετά από μια πρόσκαιρη μείωση παίρνει και πάλι την ανηφόρα (14.4% το Δεκέμβρη του 2016 έναντι 13.1% το Δεκέμβρη του 2015). Εύλογα, λοιπόν προκύπτουν ερωτήματα. Τι συμβαίνει ακριβώς; Έχουμε ξεμπερδέψει με την κρίση και έρχονται οι καλύτερες μέρες που ευαγγελίζονται οι κυβερνώντες; Αποτελεί πράγματι η ιστορία της κυπριακής οικονομίας ένα success story; Σε μια προσπάθεια να απαντήσουμε σ' αυτά τα ερωτήματα με ταξική μεροληψία αναδημοσιεύουμε τα βασικά συμπεράσματα της έκθεσης του Ινστιτούτο Εργασίας της ΠΕΟ για το 2016.

Από τα ευρήματα της έκθεσης προκύπτει διάσταση ανάμεσα στις «ευοίωνες» εκτιμήσεις της κυβέρνησης και της πραγματικότητα ανάμεσα στην ευημερία των αριθμών και την ευημερία της κοινωνίας. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι παράγοντες που οδήγησαν στην κρίση εξακολουθούν να υφίστανται και ότι η βίαιη μνημονιακή προσαρμογή των προηγούμενων χρόνων έχει βαριές επιπτώσεις στην κατανομή του πλούτου και πάνω στις εργασιακές κατακτήσεις και τα κοινωνικά δικαιώματα. Έχει ενδιαφέρον, ωστόσο, να δούμε σε ποιους παράγοντες οφείλεται η «ανάκαμψη της οικονομίας» και τι σημαίνει αυτό για το μέλλον των εργαζόμενων τάξεων.

του Ηλία Ιωακείμογλου

Η Κυπριακή κρίση μας προσφέρει σημαντικά διδάγματα για την πορεία που ακολουθούν οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εφαρμόζουν, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, την πολιτική της «εσωτερικής υποτίμησης», της οποίας η πιο σκληρή και αυθεντική εκδοχή απαντάται στην Ελλάδα. Πιο συγκεκριμένα, η κυπριακή εμπειρία δείχνει σε τι τύπου έξοδο από την ύφεση οδηγούμαστε με τις πολιτικές της εσωτερικής υποτίμησης: σε αύξηση της παραγωγής και των εισοδημάτων που εξαντλείται σε δύο ή τρία έτη, επειδή το παραγωγικό σύστημα έχει εν τω μεταξύ υποστεί σοβαρές ζημιές, έτσι ώστε τελικά η οικονομία να ισορροπεί σε πορεία πολύ χαμηλών ρυθμών αύξησης του ΑΕΠ, που σημαίνει σε υψηλά επίπεδα ανεργίας και συνακόλουθα σε μισθούς σαφώς κατώτερους από αυτούς που ίσχυαν πριν το 2008-2009.

Μετά την εσωτερική υποτίμηση, λοιπόν, όταν επανέρχεται η οικονομική μεγέθυνση, η ανεργία ισορροπίας είναι υψηλότερη και οι μισθοί χαμηλότεροι από ό,τι πριν την ύφεση, δηλαδή πριν την εφαρμογή της συγκεκριμένης πολιτικής –με δυο λόγια, η κατάσταση των υποτελών κοινωνικών τάξεων έχει επιδεινωθεί σοβαρά. Η κυπριακή έξοδος από την ύφεση δείχνει το είδος της «βελτίωσης» που υπάρχει για τις υποτελείς κοινωνικές τάξεις στο τέλος των προγραμμάτων προσαρμογής (δηλαδή εσωτερικής υποτίμησης) που εφαρμόζονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και απομυθοποιεί την επερχόμενη έξοδο από την ύφεση της ελληνικής οικονομίας.

Από το πρώτο τρίμηνο του 2015, η Κυπριακή οικονομία βρίσκεται σε ανοδική φάση του οικονομικού κύκλου (δηλαδή σε φάση κατά την οποία αυξάνεται το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν). Ωστόσο, ενώ το προϊόν της χώρας αυξάνεται, με άλλα λόγια η χώρα δεν βρίσκεται πλέον σε ύφεση, τα διαρθρωτικά προβλήματα παραμένουν και εξαιτίας τους διατηρούνται οι προοπτικές βραδείας μακροχρόνιας ανάπτυξης και διατήρησης των κοινωνικών ανισοτήτων στα υψηλά επίπεδα που διαμορφώθηκαν στη διάρκεια της ύφεσης. Αυτό αποτελεί κεντρικό συμπέρασμα της ετήσιας έκθεσης του Ινστιτούτου Εργασίας Κύπρου ΠΕΟ, που δημοσιεύθηκε τον Δεκέμβριο 2016 και αναλύει τα ζητήματα από την οπτική γωνία των εργαζόμενων τάξεων.

Η κατάσταση της οικονομίας

Το 2015-2016 αποτελεί περίοδο εξόδου από την ύφεση (δηλαδή περίοδο αξιοποίησης του αχρησιμοποίητου παραγωγικού δυναμικού της χώρας). Αυτό είναι το αποτέλεσμα ευνοϊκών εξωτερικών παραγόντων και χαλάρωσης της δημοσιονομικής πολιτικής.

Εν τω μεταξύ, η οικονομία έχει ενσωματώσει πλέον ορισμένες μεγάλες διαρθρωτικές αλλαγές που μετατρέπουν σημαντικά τον συσχετισμό δυνάμεων μεταξύ του κόσμου της εργασίας και του κόσμου του κεφαλαίου: η χρόνια επιδείνωση της κατάστασης της αγοράς εργασίας, η υποαπασχόληση που συμπληρώνει τη φανερή και την κρυφή ανεργία των αποθαρρημένων ανέργων, η μεγέθυνση της κατηγορίας των εργαζόμενων φτωχών και των εισοδηματικών ανισοτήτων, τα υψηλά ποσοστά υλικής στέρησης ιδιαίτερα για όσους δεν έχουν υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο, η διατήρηση των μισθών σε χαμηλά επίπεδα είτε σε σχέση με την περίοδο πριν το 2008 όσο και σε σχέση με άλλες αναπτυγμένες χώρες, δεν είναι τα πρόσκαιρα χαρακτηριστικά μιας πολιτικής ή μιας μεταβατικής φάσης οικονομικής δυσπραγίας, αλλά είναι τα χαρακτηριστικά μιας νέας περιόδου οικονομικής μεγέθυνσης που επέρχεται στη βάση του νέου καθεστώτος εκμετάλλευσης της εργασίας (ενός νέου καθεστώτος συσσώρευσης κεφαλαίου) που συγκροτήθηκε σταδιακά από τη νεοφιλελεύθερη πολιτική στη σκληρή εκδοχή της και στο οποίο η διανομή του προϊόντος έχει μετατοπιστεί σε βάρος της εργασίας, όχι πρόσκαιρα, αλλά σε μόνιμη βάση.

Είναι δε όλα τα παραπάνω δομικά χαρακτηριστικά του νέου καθεστώτος συσσώρευσης κεφαλαίου, διότι αυτό διαθέτει, σύμφωνα με τις προβλέψεις των διεθνών οργανισμών, μικρό δυναμικό ανάπτυξης με χαμηλούς ρυθμούς της τάξης του 0,5%-2% (με εξαίρεση τα δύο ή τρία πρώτα έτη, κατά τα οποία ο ρυθμός μεγέθυνσης είναι υψηλότερος, επειδή η ανάκαμψη της οικονομίας εκκινά από πολύ χαμηλό σημείο).

Με τόσο χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης όμως, είναι αδύνατο να υπάρξουν μεγάλες αυξήσεις της απασχόλησης, το δε ποσοστό ανεργίας μπορεί να μειώνεται (και όντως μειώνεται, στη διάρκεια της παρούσας ανάκαμψης) μόνο χάρη στη μείωση του πληθυσμού και του εργατικού δυναμικού, στον επιμερισμό του χρόνου εργασίας μεταξύ περισσότερων μισθωτών και στην αποχώρηση από το εργατικό δυναμικό των αποθαρρημένων ανέργων, αποκρύπτοντας έτσι τη διαρθρωτική, επομένως δυσκατάπαυστη, επιδείνωση της κατάστασης της αγοράς εργασίας.

Με αυτά τα δεδομένα, συγκροτείται βαθμιαία ένας μηχανισμός πειθάρχησης της μισθωτής εργασίας στις προτεραιότητες της αξιοποίησης του κεφαλαίου, στις απαιτήσεις κερδοφορίας του κοινωνικού συνασπισμού εξουσίας. Αυτός ο μηχανισμός πειθάρχησης της μισθωτής εργασίας συνδυάζεται με τον πειθαρχικό μηχανισμό των χρηματοπιστωτικών αγορών, που επιβλέπει και τιμωρεί τις αποκλίσεις των χωρών από τους στόχους που οι ίδιες οι αγορές έχουν θέσει.

***Απόσπασμα από το ομότιτλο άρθρο που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό Κόκκινο, τεύχος 6: Χειμώνας 2017**

Με ταξική μεροληψία...

Να επιστρέψει στο δημόσιο το λιμάνι της Λεμεσού

Σύμφωνα με ρεπορταζ του “Φ” μετά την ιδιωτικοποίηση του λιμανιού της Λεμεσού, εμπορευματοκιβώτια που κατευθύνονταν στην Κύπρο ξεφορτώνονται στο λιμάνι της Βηρυτού αφού στο λιμάνι της Λεμεσού παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην εξυπηρέτηση των εμπορευματοκιβωτίων, με τους επηρεαζόμενους να προειδοποιούν με λήψη μέτρων. Οι επαγγελματικοί φορείς βρίσκονται αντιμέτωποι με πολλά προβλήματα, αφού έχουν επιβληθεί αυξήσεις στις χρεώσεις και τα τέλη, ενώ αναμενόταν με την ιδιωτικοποίηση να μειωθεί το κόστος και να εξαλειφθεί η γραφειοκρατία... και κάπως έτσι ναυαγούν τα παραμύθια των νεοφιλελέδων για τις μαγικές ικανότητες του αόρατου χεριού της "ελεύθερης" αγοράς. Το πρόβλημα, βέβαια, είναι ότι το λογαριασμό για τα κόλπα των μαθητευόμενων μάγων της κυβέρνησης τον πληρώνουμε εμείς. Μήπως να τους τον επιστρέφαμε;

Φάτε τη σκόνη μας γατάκια Ευρωπαίοι!

Από το 6.8% του ΑΕΠ που ανέρχονται οι δαπάνες για την υγεία στην Κύπρο μόλις το 3% καλύπτεται από το Κράτος. Το υπόλοιπο 3.8% καλύπτεται από την ιδιωτική ασφάλιση. Από το σύνολο, δηλαδή, των δαπανών για την υγεία (100%) το 56% προέρχεται από τις τσέπες των πολιτών και το υπόλοιπο 44% από το Κράτος. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ η Κύπρος κατέχει τη χειρότερη πρωτιά στην αναλογία δημόσιας (από κράτος & ασφαλιστικά ταμεία) / ιδιωτικής (από τις τσέπες των πολιτών) δαπάνης για περίθαλψη 2015 στην Ευρώπη. Να πως χτίζεται η ανάπτυξη και η ανάκαμψη της οικονομίας!

γράφει ο Κκιλίντζιρος

Που πάνω-που πάνω

Τούτη η στήλη εν να ξεκινήσει με το εργατικό ατύχημα εις τον βορράν, με τον Τουρκοκύπριο αρκάτη που εσκοτώθηκε σε πετονιέρα. Που τζει και ποδά είμαστεν αναλώσιμα, ντόπιοι τζαι μετανάστες. Αυτό ας καταλάβουμε τζαι τίποτε άλλο...

Οι μάσκες έπεσαν: Εν να διδάσκεται λαλεί το ενωτικό "δημοψήφισμα" στα σχολεία, μετά που πρόταση του ΕΛΑΜ. Αποχή ο ΔΗΣΥ που κατά τα άλλα παλέφκει για λύση και επανένωση. Τζαι έσιεις τζαι τα "ενωτικά" στελέχη (βλ. Χόπλαρου) να εξανίσταται στα φέϊσπου ότι μισιη μου εν να μείνουν στο κόμμα τζι εν να το αλλάξουν που μέσα. Έγραψε θεμάς ότι "Το Ενωτικό Δημοψήφισμα του '50 είναι ορόσημο στη σύγχρονη κυπριακή ιστορία και διδάσκεται ήδη στα σχολεία μέσω της επετείου της 1ης Απριλίου", αλλά με κριτική σκοπιά. Ούλλα μέσα δηλαδή. Τζαι να μεν πάμε πολλά κόντρα στο κόμμα, τζαι να κρατήσουμε τους ενωτικούς του ΔΗΣΥ. Ρένα, εν γίνεται να πατούμε σε θκυό βάρκες ταυτόχρονα. Εν να μας βουλιάξετε ούλλους. Ευτυχώς που έχουμε εμπειρία που τέθκοια και γνωρίζουμε καλά το παιχνίδι του καλού τζαι του κακού μπάτσου...

Ο Ρίκκος εκαταδικάστηκε, αλλά ο Νίκος τον υπερασπίστηκε. Βρήκε ο Νίκος τη γενιά του τζι αναγάλλιασε η καρκιά του (εν ιφταίει τίποτε ο γύφτος, τζι εν είμαστε ρατσιστές με εθνοτικές ομάδες δα μέσα παρά μόνο βκάλλουμε σπυριά με δεξιούς, ακροδεξιούς τζαι το κακό συναπάντημα)

Α, τζαι το ότι "φυτρώνουν επάυλεις" σε ούλλα τα χωρκά. Μόνο που ο σπόρος εν μυστικό που το ξέρουν μόνο όσοι κρατούν εκατομμύρια... Εν προκλητικό...

"Νέες συγκρούσεις και μάλιστα μεγάλων διαστάσεων θα πρέπει να αναμένονται στον δημόσιο τομέα της Υγείας" λαλεί ο φιλελεύθερος. Η ΠΑΣΥΝΟ που μας εσυνήθισε σε μεγαλειώδεις αγώνες, εν καλά να το πάει μέχρι τέλους. Τωρά που μας εκακομάθατε, συνεχίστε να μας κακομαθαίνετε! Είμαστεν ξανά μαζί σας!

Τα σχολεία της Πάφου, που μας είχαν συνηθίσει σε κακά μαντάτα τελευταίως, δείχνουν το δρόμο της επανένωσης, αφού τα επισκέφτηκαν Τουρκοκύπριοι εκπαιδευτικοί. Εν έτσι που παλέφκουμε για επανένωση που τα κάτω!

Ποιοι είναι οι γραφικοί; Πράγματα τζαι θάμματα στο λιμάνι της Λεμεσού μετά που την ιδιωτικοποίηση. Εν γελοίοι ούλλοι τούτοι που μάχουνταν ότι εν να γίνει πιο ανταγωνιστικό μίσσιη μου. Βλέπουμέν τα... Εν καλά να διαψεύδονται στην πράξη, εν καλλίτερα όμως να γίνεται τούτο πριν να φτάσουν να ξεπουλήσουν δημόσια περιουσία.

Οι θέσεις του ΓΡΑΝΑΖΙΟΥ για το Κυπριακό και τις τελευταίες εξελίξεις

Πολιτικό σκηνικό - κυπριακό - Αριστερά

Οι συνομιλίες για το κυπριακό διεξάγονται σε μια περίοδο ραγδαίων κοινωνικών και πολιτικών εξελίξεων τόσο στο εγχώριο όσο και το διεθνές περιβάλλον. Η κατάσταση στην ευρύτερη περιοχή της ΝΑ Μεσογείου, η αλλαγή των συμμαχιών και η αντιδυτική στροφή της Τουρκίας, η πολιτική και η οικονομική κατάσταση στις "μητέρες πατρίδες" σε συνδυασμό με το θέμα της εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων συνθέτουν ένα ρευστό γεωπολιτικό σκηνικό το οποίο επηρεάζει άμεσα και αντανακλάται στη διαδικασία των διαπραγ-ματεύσεων.

Σε μια περίοδο όπου στην ευρύτερη περ-ιοχή κυριολεκτικά βρέχει πόλεμο, που οι ιμπεριαλιστικές φιλο-δοξίες όλων των πολε-μικών μηχανών του πλανήτη είναι σε έξ-αρση, που ολόκληροι λαοί ξεκληρίζονται και χιλιάδες άνθρωποι πνίγονται στη θάλασ-σα ή πεθαίνουν από το κρύο, η λύση του κυπριακού δεν αφορά μόνο τους Κύπριους και τους μετανάστες που ζουν στο νησί αλλά όλους τους λαούς που ζουν και τρέφονται από τη Μεσόγειο.

Το ψυχροπολεμικό σκηνικό που δημιουργείται το μαρτυρούν τα ίδια τα γεγονότα: Οι νέες λυκοσυμμαχίες όπως αυτή Ρωσίας - Τουρκίας και η σύμπραξη Κύπρου - Ελλάδας με δικτατορίες και εγκληματικά καθεστώτα (βλ. άξονα Κύπρου - Ελλάδας - Αιγύπτου - Ισραήλ), οι πιέσεις για λύση από τις ΗΠΑ και την Ε.Ε., όπως και οι αντιπαραθέσεις Ελλάδας - Τουρκίας στο Αιγαίο, είναι ζητήματα που δεν πρέπει να μας αφήνουν αδιάφορους ούτε να τα διαχωρίζουμε από την διαδικασία της λύσης του κυπριακού. Αντιθέτως, είναι στον πυρήνα της. Το παζάρι που στήθηκε και η διαδικασία του πάρε-δώσε στη Γενεύη έχει ακριβώς αυτό το χαρακτήρα, αφού μέσα από αυτήν, ο κάθε άμεσα ή έμμεσα εμπλεκόμενος προσπαθεί να προωθήσει τα συμφέροντα και τις προσδοκίες του στην περιοχή.

Παράλληλα, η ενίσχυση του εθνικισμού και της ισλαμοφοβίας στην Ευρώπη σε συνδυασμό με την εκλογή του ακροδεξιού - νεοφιλελεύθερου Τραμπ στις ΗΠΑ, το συνεχιζόμενο μπαράζ εκκαθαρίσεων Ερντογάν (Κούρδων, αριστερών, γκιουλενιστών, κεμαλικών κ.ά.) όπως και η κρίση στις σχέσεις του τουρκικού κράτους με την Ε.Ε. και τις ΗΠΑ, και ο παροξυσμός του Πούτιν για κυριαρχία της Ρωσίας στην ενεργειακή κάλυψη της Ευρώπης συμπληρώνουν τη συνταγή ενός θανάσιμα εκρηκτικού μείγματος του οποίου θύμα θα είναι μόνο οι λαοί.

Για να γίνουμε ξεκάθαροι: η λύση του Κυπριακού και η θεμελίωση της ειρήνης στο νησί είναι άμεσα συνδεδεμένη με τον τερματισμό του πολέμου και την επικράτηση της ειρήνης σε ολόκληρη την περ-ιοχή. Γι' αυτό σενάρια -που συνεχώς διαψεύδονται αλλά συνεχώς επαν-εμφανίζονται- όπως η δήθεν εγγύηση της ασφάλειας της Κύπρου από το ΝΑΤΟ ή και η προσάρτηση της σε αυτό πρέπει να απορριφθούν σε κάθε περίπτωση. Μια τέτοια προοπτική, όχι απλώς δεν εγγυάται την ειρήνη και την ασφάλεια στον τόπο αλλά αντίθετα τις υπονομεύει σ' ολόκληρη την περιοχή. Ένα τέτοιο ενδεχόμενο, εφόσον κατατεθεί στο πλαίσιο του σχεδίου λύσης το επόμενο διάστημα, θα πρέπει να αναδειχθεί και να αποτελέσει κόκκινη γραμμή για την αριστερά. Αυτό αποκτά μεγαλύτερη σημασία, αν αναλογιστούμε όσα ζήσαμε το προηγούμενο διάστημα, που, ενώ τα πολεμικά αεροπλάνα εξορμούσαν από τις βρετανικές βάσεις για να σκορπίσουν το θάνατο στη Συρία, στην Κύπρο επικρατούσε "σιγή ιχθύος".

ΤΟ ΓΡΑΝΑΖΙ ΓΙΑ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Σ' αυτό το πλαίσιο οι αριστερές αναλύσεις που δε λαμβάνουν υπόψη τους το δυσμενές γεωπολιτικό περιβάλλον ή που αποφεύγουν για χάρη ευκολίας την ανάλυση των ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών δεν είναι απλώς αφελείς αλλά πηγάζουν από πολιτική αδυναμία. Από την άλλη πλευρά, οι αναλύσεις που προέρχονται από μερίδα της αριστεράς και επιρρίπτουν (διαχρονικά) ευθύνες για το Κυπριακό αποκλειστικά στον ξένο παράγοντα και στις μεγάλες δυνάμεις δεν είναι απλώς ανεπαρκείς αλλά συγκαλύπτουν τις ευθύνες και τις φιλοδοξίες της ντόπιας αστικής τάξης. Μπροστά σε ένα τέτοιο σκηνικό η πολιτική εκτίμηση της αριστεράς για το εγχώριο και διεθνές περιβάλλον εντός του οποίου θα οικοδομηθεί η επόμενη μέρα θα πρέπει να είναι προσεκτική, να αναλύει σε βάθος τα δεδομένα και να μην υποβαθμίζει την πολιτική ουσία των ζητημάτων σε τεχνικής φύσεως επεξεργασίες. Άλλωστε, η νωπή ακόμα εμπειρία της δεκαετίας του '60 αποδεικνύει ότι ο μοναδικός εγγυητής για την ειρήνη και την ασφάλεια είναι η κίνηση της εργατικής τάξης και όχι οι τεχνοκρατικές επιτροπές και οι διεθνείς κηδεμόνες.

Οι σημερινοί ρυθμιστές και διαπραγματευτές της λύσης, είναι οι ίδιοι που επιτίθενται λυσσαλέα και με κάθε ευκαιρία στους εργαζόμενους και στα λαϊκά στρώματα της ε/κ πλευράς

Το πώς θα σταθεί κανείς απέναντι σε αυτό το πολύπλοκο και γεμάτο εκπλήξεις τοπίο ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών είναι κρίσιμο, είτε οδηγηθούμε σε σχέδιο λύσης είτε όχι. Η ριζοσπαστική/αντικαπιταλιστική αριστερά οφείλει να εκτιμήσει συγκεκριμένα αυτήν την πολιτική κατάσταση και να εκπονήσει το δικό της σχέδιο για τις μέρες που έρχονται. Σ' αυτό το πλαίσιο, η υπεράσπιση της διακριτής και αυτόνομης πολιτικής στάσης απέναντι στα στρατόπεδα των εθνικιστών και των φιλελεύθερων αστών που μονοπωλούν τον δημόσιο διάλογο, είναι όχι απλώς θεμιτή αλλά ζωτική.

Η κατάσταση στην ε/κ πλευρά

Η επανέναρξη των συνομιλιών όπως ήταν αναμενόμενο, ξανάνοιξε τη συζήτηση και οδήγησε σε όξυνση της πολιτικής και της κοινωνικής αντιπαράθεσης, που σιγόκαιγε από την εποχή του σχεδίου Ανάν. Αν και βρισκόμαστε σε διαφορετική περίοδο από το 2004, η αριστερά βρίσκεται και πάλι μπροστά σε προκλήσεις που οφείλει να αντιμετωπίσει - ίσως μάλιστα από χειρότερη θέση. Τέτοιου είδους ζητήματα αφορούν στη δυνατότητα της αριστεράς: α) να ξαναπάρει το προβάδισμα στη διαμόρφωση του περιεχομένου της λύσης με ταξικούς όρους και β) να οξύνει την ταξική πάλη απέναντι στην "εθνική αφήγηση", η οποία κυριαρχεί από το '74 και μετά. Ο δρόμος για να επιτευχθούν ανοίγει μέσω της οργάνωσης των κοινωνικών αγώνων και της ενίσχυσης των κινηματικών διαδικασιών αμφισβήτησης των πολιτικών σκληρής λιτότητας που εφαρμόζονται και στις δυο πλευρές του συρματοπλέγματος και με τη λήψη πρωτοβουλιών για τη δημιουργία δικοινοτικού μετώπου απέναντι σε καπιταλιστές και εθνικιστές.

Τα συγκεκριμένα ζητήματα, αν και θα έπρεπε να είναι στην κορυφή της ατζέντας διαλόγου και δράσης της αριστεράς (ε/κ και τ/κ), δυστυχώς μας βρίσκουν σε μια περίοδο ιδεολογικο-πολιτικής υποχώρησης και ηγεμονίας της δεξιάς (όλων των αποχρώσεων) στο πολιτικό και στο κοινωνικό πεδίο. Σαφώς, σ' αυτή την κατάσταση δεν οδηγηθήκαμε τυχαία. Οι τακτικές και οι στρατηγικές επιλογές της ρεφορμιστικής αριστεράς έχουν διαμορφώσει ένα ιστορικό οδυνηρών συμβιβασμών και ηττών.

Το δυσμενές περιβάλλον, στο οποίο σήμερα έχουν βρεθεί τόσο η "αποδεδειγμένα απρόθυμη" θεσμική αριστερά όσο και οι μικρότερες ριζοσπαστικές δυνάμεις που ανέκαθεν πάλευαν για την ειρήνη και την επανένωση της χώρας, έχει διαμορφωθεί από:

α) Την αμφίσημη στάση που κράτησε η ηγεσία του ΑΚΕΛ το 2004,
β) τη διάψευση των προσδοκιών της εργατικής τάξης κατά την περίοδο διακυβέρνησής του,
γ) την αναπτέρωση της ελπίδας για την εξεύρεση μιας ευνοϊκής -για τα συμφέροντα των εργαζομένων- λύσης επί Χριστόφια-Ταλάτ που όμως κατέληξε σε ναυάγιο
δ) την ολοκληρωτική παράδοση των πολιτικών πρωτοβουλιών στην κυβερνώσα δεξιά.

Σήμερα, ως αποτέλεσμα των παραπάνω, η δεξιά και οι καπιταλιστές έχουν σχεδόν απόλυτη πρωτοβουλία κινήσεων ως προς τη διαμόρφωση της μορφής και του περιεχομένου της υπό διαπραγμάτευσης λύσης.

Ταυτόχρονα, η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού συνεχίζει την εφαρμογή των πολιτικών λιτότητας με αυξανόμενη επιθετικότητα. Οι σημερινοί ρυθμιστές και διαπραγματευτές της λύσης, είναι οι ίδιοι που επιτίθενται λυσσαλέα και με κάθε ευκαιρία στους εργαζόμενους και στα λαϊκά στρώματα της ε/κ πλευράς καλώντας τις πολιτικές δυνάμεις σε "εθνική συναίνεση" και επιδεικνύοντας μηδενική ανοχή στις οποιεσδήποτε αντι-δράσεις. Απ' αυτήν την αναμέτρηση νικητής προς το παρόν βγαίνει ο Αναστασιάδης ενώ οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές τείνουν ολοένα και περισσότερο να εμπεδώνονται στη συνείδηση του κόσμου έστω και ως αναγκαίο κακό. Παρά το χάος που επικρατεί σε επίπεδο καθημερινότητας (ανεργία, χαμηλοί μισθοί, ανασφάλεια, περιορισμένο κοινωνικό κράτος, ιδιωτικοποιήσεις) η δεξιά καταφέρνει να χαράσσει σχεδόν ανενόχλητη την πολιτική της εις βάρος του κόσμου της εργασίας.

Στη διαδικασία επίλυσης του κυπριακού, ο Αναστασιάδης εκπροσωπεί πρόθυμα την ε/κ αστική τάξη που έχει συνδέσει τα συμφέροντα της με τη λύση και με τη συναίνεση του διεθνούς παράγοντα επιταχύνει τις συνομιλίες. Έχοντας το πράσινο φως σημαντικής μερίδας της ε/κ αστικής τάξης και των μεγάλων δυνάμεων η κυβέρνηση κάνει κινήσεις για τη λύση παίζοντας το παιχνίδι της πληροφόρησης όπως τη βολεύει. Μετά την αναθέρμανση των συνομιλιών στο Μοντ Πελεράν Ι μιλούσε για μεγάλη πρόοδο και συγκλίσεις ακόμα και σε δύσκολα θέματα ενώ μετά την κατάρρευση των συνομιλιών στο Μοντ Πελεράν ΙΙ, για αδιαλλαξία της άλλης πλευράς, φορτώνοντας τις ευθύνες εξ ολοκλήρου στην τ/κ κοινότητα και στην Τουρκία.

Οι όροι με τους οποίους διεξάγεται η συζήτηση είναι βαθιά προβληματικοί και δεν είναι ανεξάρτητοι από την κατάσταση που περιγράφηκε παραπάνω. Ο Αναστασιάδης είναι διατεθειμένος να παίξει όλα του τα χαρτιά προκειμένου να διασφαλίσει τα μέγιστα δυνατά συμφέροντα της τάξης του. Φυσικά, σε περίπτωση ναυαγίου θα είναι και πάλι έτοιμος να υπερασπιστεί τις επιδιώξεις του κεφαλαίου παίζοντας το χαρτί του πατριωτισμού και της υπεράσπισης της εθνικής κυριαρχίας. Επειδή όλα τα ενδεχόμενα είναι ανοιχτά, η αριστερά δεν μπορεί να εθελοτυφλεί αντιμετωπίζοντας τις κινήσεις τακτικής του ως αποδείξεις άλλοτε "θαρραλέας" και άλλοτε "δειλής" εκπροσώπησης των ε/κ συνολικά.

Ταυτόχρονα, ένα άλλο κομμάτι της ε/κ αστικής τάξης προκρίνει τη διατήρηση του status quo ως εγγύηση για την καλύτερη εξυπηρέτηση των συμφερόντων του. Σε επίπεδο πολιτικής εκπροσώπησης οι δυνάμεις του ακραίου κέντρου (ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών) της κουστουμαρισμένης ακροδεξιάς (Αλληλεγγύη) και των νεοναζί με τη γνωστή συνταγή του πατριωτισμού σηκώνουν το γάντι και προσπαθούν να ηγεμονεύσουν στο απορριπτικό μέτωπο. Γι' αυτή τη μερίδα των αστών η ευημερία του κεφαλαίου εξυπηρετείται καλύτερα εντός του υπάρχοντος κοινωνικοπολιτικού συσχετισμού δυνάμεων και η αποδοχή της de facto διχοτόμησης, σερβίρεται με γαρνιτούρα εθνικής πλειοδοσίας.

Αυτές οι πραγματικές αντιθέσεις μεταξύ των δύο δεξιών μπλοκ αναφορικά με τη στρατηγική διαχείρισης του κυπριακού, αντανακλούν τις αντιλήψεις και τους προβληματισμούς του σημερινού ε/κ οικονομικού κατεστημένου αναφορικά με τον τρόπο με τον οποίο θα μπορέσουν να διατηρήσουν και να αυξήσουν την κερδοφορία τους. Είναι σαφές πως δεν συγκλίνουν όλες οι μερίδες της ε/κ αστικής τάξης στις εκτιμήσεις ρίσκου, στην ανάγνωση του πολιτειακού περιβάλλοντος και στην αντικειμενική δυνατότητα των οικονομικών παραγόντων της ε/κ πλευράς να σταθούν στη σημερινή συγκυρία. Σε κάθε περίπτωση όμως, τα παραπάνω περιγράφουν μία εθνική-ταξική διεργασία. Τόσο η κοσμοπολίτικη -υποστηρικτική προς ένα σχέδιο λύσης- πτέρυγα του ΔηΣυ όσο και η απορριπτική πλευρά θα συνεχίζουν να υπερασπίζονται τα συμφέροντα της ε/κ αστικής τάξης και αυτό θα το κάνουν με όση ένταση χρειαστεί, στα πλαίσια ενός νέου ομόσπονδου κράτους αν αυτό προκύψει, είτε όμως και εκτός αυτού.

Η ΔΔΟ ως μορφή λύσης

Σε ένα τέτοιο περιβάλλον το μοναδικό ελπιδοφόρο μήνυμα το στέλνουν και πάλι οι εργαζόμενες τάξεις των δυο κοινοτήτων που ανταποκρίνονται στα από κοινού -συμβολικά προς το παρόν- καλέσματα των συνδικάτων.

Τα πιο σημαντικά ζητήματα που είχαν, έχουν και μάλλον θα έχουν να αντιμετωπίσουν τόσο οι αγωνιστές της Αριστεράς όσο και οι υπόλοιποι ακτιβιστές στο νησί είναι εκείνα που παράγει ο εθνικισμός και τα απότοκά του, ο ρατσισμός και η μισαλλοδοξία, ζητήματα που ιστορικά αποτελούν το κύριο πρόβλημα και στις δύο κοινότητες του νησιού.
Η γραμμή της εκκλησίας, των εθνικιστών και της Δεξιάς ήταν τόσο κυρίαρχη όλες αυτές τις δεκαετίες

που κρατούσε στο περιθώριο, κάθε προσπάθεια συγκρότησης αντίθετου πολιτικού λόγου. Αυτό έχει πολλές φορές σαν αποτέλεσμα την απογοήτευση κόσμου της Αριστεράς, αρκετοί από τους οποίους σήμερα, έχουν δυστυχώς εναποθέσει πολλές από τις ελπίδες τους στον Αναστασιάδη. Με τους εθνικιστές να συγκροτούν ευρύ μέτωπο, τόσο στο κοινοβούλιο όσο και στην κοινωνία, η Αριστερά είναι ανάγκη να αναλάβει τις ευθύνες της απέναντι στο κυπριακό ζήτημα, πιο επιτακτικά μάλιστα από το προηγούμενο διάστημα.

Το σχέδιο λύσης που διαπραγματεύεται ο Αναστασιάδης με τον Ακιντζί προφανώς δεν ταυτίζεται με τα συμφέροντα των εργαζόμενων. Όπως όλα δείχνουν, ξαναφέρνει ΔΝΤ, νέα μνημόνια και ενδεχομένως το ΝΑΤΟ από την πίσω πόρτα, και ο κυπριακός λαός ξέρει καλά ποιος θα πληρώσει το λογαριασμό, αφενός από την εμπειρία του με τους στρατούς και τους στρατοκράτες, και αφετέρου από την εμπειρία των πρόσφατων μνημονίων. Ενώ όμως αυτά τα ζητήματα πρέπει να είναι στον πυρήνα κάθε αριστερής προσέγγισης, δεν θεωρούμε ότι είναι καλύτερη η διαιώνιση της υπάρχουσας κατάστασης.
Σε ένα τέτοιο πλαίσιο αντιμετωπίζουμε θετικά την προοπτική συνύπαρξης των δύο κοινοτήτων στη βάση μίας Διζωνικής Δικοινοτικής Ομοσπονδίας, αφού καταλαβαίνουμε πως στην παρούσα φάση κάτι τέτοιο μπορεί να αποτελέσει το έναυσμα για ουσιαστική επαναπροσέγγιση. Μπορεί να δημιουργήσει νέους χώρους κοινής δράσης, μπορεί να δώσει οξυγόνο στην αριστερά και να απαντήσει στους εθνικιστές, σπάζοντας την εκμετάλλευση, το ρατσισμό και τον εθνικισμό στη πράξη.

Επιπλέον, η ΔΔΟ είναι η λύση που προκρίνουν οι Τουρκοκύπριοι, ακριβώς επειδή η προοπτική ενιαίου κράτους σε αυτές τις συνθήκες θα είναι ξεκάθαρα εις βάρος τους. Η αρχή «ένας άνθρωπος – μια ψήφος» αποτελεί εύλογα κόκκινο πανί για τους τουρκόφωνους συνανθρώπους μας, αφού οι μνήμες τους από το κράτος του 1963-1967 είναι ακόμη νωπές. Οι εθνικιστές παραμονεύουν στη γωνιά για να κεφαλαιοποιήσουν την απογοήτευση του κόσμου, τόσο από ενδεχόμενη αποτυχία των συνομιλιών, όσο και από «επιτυχία», αφού τότε θα τριγυρνούν παρουσιάζοντας τους εαυτούς τους ως τους μόνους πατριώτες κτλ.

Η ομοσπονδία ακόμα και στα πλαίσια μιας αστικής δημοκρατίας μπορεί να δώσει τη δυνατότητα στις δυο κοινότητες του νησιού να συνυπάρξουν ξανά. Παρόλα αυτά, αποτελεί πολύ δυσκολότερο στοίχημα για τις αστικές τάξεις η επιτυχημένη συνύπαρξη καπιταλιστικών συμφερόντων που για δεκαετίες ακολουθούσαν αυτόνομη και αντιθετική πορεία ανάπτυξης και που δεν έχουν κάποιο λόγο να παραιτηθούν από αυτήν στα πλαίσια μιας ομοσπονδίας, από ότι είναι για τους απλούς ανθρώπους να ζουν ειρηνικά. Για το λόγο αυτό, η εγκαθίδρυση ΔΔΟ δεν αποτελεί από μόνη της εχέγγυο ομαλής σχέσης μεταξύ των δύο συνιστωσών κρατιδίων, ανεξάρτητα από την όποια διοικητική απόσταση ασφαλείας. Η παρατήρηση αυτή κάνει εύλογη την εκτίμηση ότι έστω και με διαφορετικό περιεχόμενο ή πρωταγωνιστές, θα συνεχίσει να υπάρχει πολιτικός και οικονομικός χώρος δράσης εθνικιστικών δυνάμεων.

Αυτό σημαίνει ότι μόνο μέσα από τους αγώνες μας, μετανάστες, ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι εργαζόμενοι μπορούμε να ελπίζουμε ότι τα πράγματα θα καλυτερεύσουν. Η ομοσπονδία δεν θα μας απαλλάξει αυτόματα από αυτό που είναι στην πραγματικότητα το «Κυπριακό πρόβλημα»: από τον εθνικισμό, ως εργαλείο αποπροσανατολισμού της εργατικής τάξης. Είναι όμως μια πόρτα που αν δεν την ανοίξουμε, μπορεί να μείνει κλειστή για τα καλά. Δεν θα καταργήσει ως δια μαγείας ούτε το σεξισμό, ούτε την κυριαρχία της Εκκλησίας, ούτε θα αποτελέσει «πλήγμα στον ιμπεριαλισμό». Αυτό είναι σαφές, αφού σχεδιάζεται και προτείνεται από τους από πάνω.

Μόνο εμείς μπορούμε να επιφέρουμε πλήγμα σε όλα αυτά, εκμεταλλευόμενοι τις αναβαθμισμένες συνθήκες πάλης που ίσως μας προσφέρει η ΔΔΟ. Αυτό που πραγματικά χρειαζόμαστε στην παρούσα φάση δεν είναι ομάδες πίεσης, αλλά ένα υπολογίσιμο, μαχητικό κίνημα που θα καταφέρει να κάνει τους Αναστασιάδη – Ακκιντζί να φοβούνται. Οι συγκεντρώσεις χρειάζεται να ενταθούν και να μαζικοποιηθούν περισσότερο, τα αιτήματα και οι δράσεις να είναι μαχητικές, με πολιτικό περιεχόμενο και να μην περιορίζονται σε προτροπές για μια αόριστη ομοσπονδία.

Στην επόμενη περίοδο, η αριστερά πρέπει να είναι έτοιμη να αντιμετωπίσει τους εθνικιστές και τους καπιταλιστές και να υπερασπιστεί τη συνύπαρξη και στα δύο ενδεχόμενα με συστηματικό τρόπο φτιάχνοντας μέτωπα, χτίζοντας στην πράξη την κοινή ζωή.

Τα καθήκοντα της αριστεράς

Σ’ αυτό το πλαίσιο η προοπτική δημιουργίας ΔΔΟ, ακόμη και αν παράσχει ουσιαστικότερες ευκαιρίες συνύπαρξης μεταξύ των δύο κοινοτήτων σε σχέση με το status quo, θέτει ταυτόχρονα την Αριστερά μπροστά σε αυξημένα καθήκοντα: να περιγράψει το εγχώριο και διεθνές πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον μέσα στο οποίο θα υλοποιηθεί το όποιο σχέδιο λύσης (αν και εφόσον προταθεί και υπερψηφιστεί), να απαντήσει στη νεοφιλελεύθερη επίθεση που αναμένεται να ενταθεί και να εκφραστεί συντονισμένη εντός των δύο κοινοτήτων, καθώς και να αντιμετωπίσει τη δράση των εθνικιστών, συγκαλυμμένων και απροκάλυπτων. Αυτή η διάσταση του ζητήματος, είτε απουσιάζει εντελώς είτε είναι ατροφική στην ανάλυση και στην τακτική της Αριστεράς, συμπεριλαμβανομένων σημαντικών τμημάτων της ριζοσπαστικής πτέρυγάς της, η οποία ούτως η άλλως αριθμεί μικρές δυνάμεις.

Σ’ αυτές τις συνθήκες όσοι και όσες αντιλαμβανόμαστε το μέγεθος των προκλήσεων για την Αριστερά και τον κόσμο της εργασίας, έχουμε το καθήκον να χαράξουμε το δικό μας πολιτικό σχέδιο και να ανοίξουμε νέους δρόμους κοινής πάλης για την άμεση απεμπλοκή από τους ιμπεριαλιστικούς σχηματισμούς, τη διασφάλιση της πρόσβαση σε δημόσιο σύστημα παιδείας, υγείας και κοινωνικών ασφαλίσεων, την αποστρατιωτικοποίηση του νησιού (συμπεριλαμβανομένων των βρετανικών βάσεων) και την αναβάθμιση των εργασιακών δικαιωμάτων. Όλα εκείνα τα θέματα, δηλαδή που κανένας εκπρόσωπος των αστών, όπως ο Αναστασιάδης, δεν θέλει να λύσει. Αυτός είναι ο δικός μας ρόλος, πιο δύσκολος και πιο σύνθετος από ποτέ.

Περιμένοντας την τελική κατάθεση του τελικού σχεδίου της λύσης, για να τοποθετηθούμε επί του συγκεκριμένου πλαισίου, ως θέση αρχής υπερασπιζόμαστε ότι η μορφή και το περιεχόμενο της ΔΔΟ θα πρέπει να προωθεί την ειρηνική συνύπαρξη στην περιοχή και δεν θα πρέπει να στρέφεται ενάντια στα συμφέροντα του κόσμου της δουλειάς. Το να διαχωρίζουμε το κυπριακό από το γεωπολιτικό σκηνικό που διαμορφώνεται στην περιοχή είναι ανεύθυνο ειδικά για την αριστερά που θέλει να σέβεται τον εαυτό της και την τάξη που (οφείλει να) υπηρετεί.

Το ενδεχόμενο λύσης, όσο και αν μας γεμίζει με αισιοδοξία, μας φορτώνει παράλληλα και με μεγάλες ευθύνες να υπερασπιστούμε τα συμφέροντα της τάξης μας, τις ιδέες μας και το διεθνισμό με σθένος, κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες προκύψουν. Η ενδεχόμενη επίλυση του κυπριακού δεν θα είναι το τέλος. Πρέπει όμως, να γίνει η αρχή για μια αριστερά πιο συνεπή, πιο μαχητική και πιο διεκδικητική από ποτέ.

γράφει ο Θοδωρής Κούρος

Τι είναι τελικά ο Ιμπεριαλισμός;

Τελευταία, γίνεται πολύς λόγος για τον ιμπεριαλισμό, με αφορμή κυρίως το κυπριακό και την ιστορία του. Ο όρος είναι παρών σε πολλές συζητήσεις, χωρίς όμως να αναλύεται ή να ορίζεται το νόημά του. Πολλές φορές χρησιμοποιείται ως υπεκφυγή, αφού "φταίει για όλα τα κακά της μοίρας μας" και ταυτίζεται με αόριστο τρόπο με τις μεγάλες δυνάμεις, άλλες φορές ανάγεται σε συνώνυμο του πολέμου και άλλες, θεωρείται παρωχημένος, ξύλινος όρος που χρησιμοποιείται από "γραφικούς μαρξιστές". Το παρακάτω κείμενο, αποτελεί μια προσπάθεια σύνοψης της έννοιας, όπως αναλύθηκε από τους Λένιν και Μπουχάριν, οι οποίοι πάνω από έναν αιώνα πριν, έγραψαν δύο ομώνυμα βιβλία, με τίτλο "Ιμπεριαλισμός". Και τα δύο είναι εξαιρετικά επίκαιρα και χρήσιμα σήμερα.

Ο Λένιν συνοψίζει τη συγκυρία που προκάλεσε την ανάδυση του ιμπεριαλισμού ως εξής: 1) Η συγκέντρωση της παραγωγής και του κεφαλαίου έχει αναπτυχθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε να δημιουργούνται μονοπώλια που παίζουν αποφασιστικό ρόλο στην οικονομική ζωή, 2) Το τραπεζικό κεφάλαιο έχει συγχωνευθεί με το βιομηχανικό, δημιουργώντας το «χρηματιστικό κεφάλαιο», 3) Η εξαγωγή του κεφαλαίου έχει προστεθεί στην εξαγωγή των εμπορευμάτων, 4) Έχουν σχηματιστεί τα διεθνή καπιταλιστικά μονοπώλια που μοιράζονται τον κόσμο μεταξύ τους, 5) Η εδαφική διαίρεση όλου του κόσμου από τις μεγαλύτερες καπιταλιστικές δυνάμεις έχει ολοκληρωθεί.

Η κεντρική θέση και των δύο συγγραφέων μπορεί να συνοψιστεί σε δύο κύρια χαρακτηριστικά του ιμπεριαλισμού: τη συγκεντροποίηση του κεφαλαίου σε όλο και λιγότερα χέρια και τη διεθνοποίηση της παραγωγής.

Η συγκεντροποίηση του κεφαλαίου

Ο καπιταλισμός, στην "κλασική" του φάση χαρακτηρίστηκε από ανταγωνιστικές επιχειρήσεις παραγωγής βασικών προϊόντων σε ενοποιημένες εθνικές αγορές. Ο Μπουχάριν και ο Λένιν έθεσαν ως στόχο να δείξουν ότι η εποχή του ανταγωνισμού μεταξύ των μικρών επιχειρήσεων οδήγησε νομοτελειακά στη δημιουργία των τραστ και των καρτέλ, που είναι οργανισμοί μέσα σε έναν τομέα της βιομηχανίας ή ακόμα και ανάμεσα σε κλάδους, που παρέχουν τα πλεονεκτήματα του μονοπωλίου στους συμμετέχοντες. Ο στόχος των τραστ και των καρτέλ είναι να χρησιμοποιούν το τεράστιο μέγεθός τους για να καταστρέφουν τον ανταγωνισμό τους. Έτσι, η εποχή του "ειλικρινούς" ανταγωνισμού έρχεται σε ένα τέλος, και η εποχή του μονοπωλιακού καπιταλισμού αρχίζει.

Μεταφρασμένο σε απλή γλώσσα, αυτό σημαίνει ότι ο καπιταλισμός έχει φτάσει σε ένα στάδιο όπου, αν και η εμπορευματική παραγωγή εξακολουθεί να «βασιλεύει» και εξακολουθεί να θεωρείται ως η βάση της οικονομικής ζωής, έχει στην πραγματικότητα υπονομευθεί και τα μεγάλα κέρδη πάνε στις *"μεγαλοφυΐες των οικονομικών χειρισμών"*.

Το δεύτερο σημείο με μεγάλη σημασία είναι ότι πριν από έναν αιώνα αυτή η συγκεντροποίηση έφτασε στο σημείο όπου ορισμένες βιομηχανίες συγχωνεύθηκαν εν μέρει με το εθνικό κράτος. Πώς συνέβη αυτό; Οι τράπεζες, οι οποίες παρέχουν το κεφάλαιο για τη δημιουργία και την επέκταση των επιχειρήσεων, μετατράπηκαν από απλοί δανειστές χρημάτων, σε διαχειριστές ολόκληρων κλάδων της βιομηχανίας.

Η διεθνοποίηση της παραγωγής

Αν και ο ανταγωνισμός εντός του κράτους μειώνεται σε μονοπώλιο, δεν έχει καταργηθεί. Αντί αυτού, αυξάνεται σε ένα υψηλότερο επίπεδο, στον ανταγωνισμό μεταξύ κρατών.

Με το σχηματισμό των κρατικών καπιταλιστικών τραστ, ο ανταγωνισμός μετατρέπεται σχεδόν εξ ολοκλήρου σε ανταγωνισμό μεταξύ κρατικών - καπιταλιστικών τραστ διαφορετικών χωρών . Έτσι, τα όργανα του αγώνα -που πρέπει πια να διεξάγεται στο εξωτερικό- κυρίως η κρατική εξουσία, θα πρέπει να ενισχυθούν ανάλογα. Επιπλέον, τα κράτη χρησιμοποιούν τη στρατιωτική τους δύναμη, την οποία θα πρέπει να αναπτύσσουν συνεχώς σε ανταγωνισμό με άλλα κράτη, για να υπερασπιστούν το «εθνικό» τους συμφέρον στο εξωτερικό.

Κάθε φορά που τίθεται ζήτημα αλλαγής των εμπορικών συνθηκών, η κρατική εξουσία των συμβαλλομένων ενώσεων των καπιταλιστών εμφανίζεται στη σκηνή, και οι αμοιβαίες σχέσεις των κρατών τους υποβαθμίζονται σε τελική ανάλυση στις σχέσεις μεταξύ των στρατιωτικών τους δυνάμεων, οι οποίες καθορίζουν τη συνθήκη. Όταν ένα δάνειο χορηγείται στη μία ή την άλλη χώρα, η κυβέρνηση, στηριζόμενη στη στρατιωτική της δύναμη, εξασφαλίζει το υψηλότερο δυνατό επιτόκιο, προβλέπει παραχωρήσεις, κτλ.

Ο καπιταλισμός λοιπόν, ήταν πάντα ένα διεθνές σύστημα. Ακριβώς όπως η οικονομική κρίση στα τέλη του 19ου αιώνα, ώθησε την ανάπτυξη των μονοπωλίων μεγάλης κλίμακας, έτσι ώθησε και τα πιο ισχυρά κράτη να επιδιώκουν να αποκτήσουν αποικίες. Οι αποικίες παρείχαν νέες, φθηνές πρώτες ύλες, και το σημαντικότερο, νέες αγορές για τη βιομηχανία και για επενδύσεις κεφαλαίου.

Όμως, μέχρι τις αρχές του 20ου αιώνα, ο κόσμος είχε ήδη κατανεμηθεί μεταξύ των μεγάλων δυνάμεων. Τώρα, μόνο το ξαναμοίρασμα του κόσμου ήταν δυνατό *"και δεν υπάρχει ειρηνικός τρόπος για να λυθεί"*, έγραφε ο Λένιν. Σαν γιγάντιες τεκτονικές πλάκες που τρίβονται μεταξύ τους, οι ιμπεριαλιστικές δυνάμεις παρεμβαίνουν συνεχώς στα συμφέροντα των αντιπάλων τους. Αυτές οι εντάσεις, αργά ή γρήγορα, ξεσπούν σε ανοικτή πολεμική σύρραξη. Σύμφωνα με τον Λένιν, αν ήταν αναγκαίο να δοθεί ο συντομότερος δυνατός ορισμός του ιμπεριαλισμού, αυτός θα ήταν ο εξής: ***"ο ιμπεριαλισμός είναι το μονοπωλιακό στάδιο του καπιταλισμού"***.

Κάθε κράτος μπορεί να χρησιμοποιεί διάφορες πολιτικές, αλλά ο ιμπεριαλισμός δεν μπορεί να αναχθεί σε μια συγκεκριμένη πολιτική. Οι κρατικές πολιτικές πρέπει να θεωρηθούν ως ρέουσα μορφή ενός παγκόσμιου συστήματος ιμπεριαλιστικού ανταγωνισμού. Κατ' αναλογία, θα ήταν παράλογο να περιγράψει κανείς τις διάφορες πολιτικές των ανταγωνιστικών επιχειρήσεων από την άποψη των "αξιών' ή "πεποιθήσεων". Ομοίως, είναι αδύνατο να κατανοήσουμε την εξωτερική πολιτική χωρίς το πραγματικό πλαίσιο, ένα παγκόσμιο αγώνα μεταξύ ανταγωνιστικών εθνών. Σήμερα λοιπόν, όλα τα κράτη βρίσκονται στο στάδιο του ιμπεριαλισμού, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι όλα είναι εξίσου ανεπτυγμένα, με τις ίδιες δυνατότητες πίεσης σε διπλωματικό και στρατιωτικό επίπεδο.

Η ανάλυση του Λένιν δεν πρέπει να συγχέεται με την οικονομιστική προσέγγιση, που αναζητά αποκλειστικά μια πηγή πρώτων υλών πίσω από κάθε πόλεμο. Δεν υπήρχε τέτοιο «έπαθλο» στο Βιετνάμ, αλλά ήταν ένας ιμπεριαλιστικός πόλεμος, γιατί ήταν προϊόν του ανταγωνισμού μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και της Σοβιετικής Ένωσης για τις "σφαίρες επιρροής" τους. Ομοίως, αν και οι ΗΠΑ δεν τροφοδοτούνται σε πετρέλαιο κυρίως από τη Μέση Ανατολή, εξακολουθούν να προσπαθούν να ελέγξουν τη ροή του πετρελαίου στην περιοχή έτσι ώστε να αποκλείσουν την πρόσβαση της Κίνας σε αυτό.

Πόλεμος και επανάσταση

Ο πόλεμος είναι ένας τεράστιος κίνδυνος και για την άρχουσα τάξη. Μέσα από την οργάνωση των φτωχών και εργατικών τάξεων, δίνοντάς τους όπλα, και ζητώντας τους να σκοτώσουν για τη "δημοκρατία" δημιουργείται πάντα ένας δυνητικός κίνδυνος για τους πλούσιους: ότι οι στρατιώτες θα διατυπώσουν τις δικές τους απαιτήσεις, ότι θα χρησιμοποιήσουν αυτά τα όπλα για να αντισταθούν στην αμοιβαία σφαγή. Ο πόλεμος διαταράσσει την "ειρηνική" ζωή μιας καπιταλιστικής κοινωνίας, και φέρνει όλες τις αντιφάσεις της στο φως με τον πιο ακραίο τρόπο. "Το ερώτημα", επομένως, όπως το έθεσε ο Ούγγρος μαρξιστής Γκέοργκ Λούκατς, "δεν είναι αν το προλεταριάτο θα αγωνιστεί ή όχι, αλλά για ποιου τα συμφέροντα: τα δικά του ή της αστικής τάξης. Το προλεταριάτο δεν έχει να επιλέξει ανάμεσα στον πόλεμο και την ειρήνη, αλλά μεταξύ ιμπεριαλιστικού πόλεμου και αυτού του πολέμου: του εμφυλίου".

Αν ο Λένιν είναι σωστός, εφόσον ζούμε σε έναν καπιταλιστικό κόσμο, ο πόλεμος θα είναι ένα μόνιμο χαρακτηριστικό της ζωής μας. Η ελπίδα λοιπόν, βρίσκεται σε ένα επαναστατικό αγώνα που παλεύει ενάντια στους μεμονωμένους πολέμους, αλλά διεκδικεί και μια κοινωνία που τελειώνει με τον πόλεμο συνολικά. Μόνο μια πλήρης αναδιοργάνωση της κοινωνίας μπορεί να εξασφαλίσει ότι οι άνθρωποι δεν θα στρατολογηθούν ποτέ ξανά για να σφάζουν ο ένας τον άλλο για το κέρδος και την εξουσία των αφεντικών τους. Και όσο για εκείνους που πιστεύουν ότι αυτά είναι απλώς ουτοπικές θεωρίες καλό θα ήταν να ανατρέξουν στην ιστορία για να θυμηθούν πώς μια νικηφόρα εργατική επανάσταση ξέσπασε μέσα στη φωτιά του Α' παγκοσμίου πολέμου, πώς η ουτοπία έγινε πραγματικότητα.

της Μαρίας Παναγοπούλου

Εδουάρδο Γκαλεάνο: Οι μέρες αφηγούνται

4 Μαρτίου: Το 1938 έσκασε η μεγάλη είδηση; Η Standard Oil Company είχε ανακαλύψει μια θάλασσα πετρελαίου κάτω από τις απέραντες αμμώδεις εκτάσεις της Σαουδικής Αραβίας.
Σήμερα αυτή η χώρα παράγει τους πιο διάσημους τρομοκράτες και παραβιάζει περισσότερο από κάθε άλλη τα ανθρώπινα δικαιώματα. Όμως οι δυνάμεις της Δύσης, που τόσο συχνά επικαλούνται τον αραβικό κίνδυνο, για να σπείρουν τον πανικό και να ρίξουν βόμβες, τα πάνε μια χαρά με το βασίλειο των πέντε χιλιάδων πριγκίπων. Μήπως επειδή όποιος πουλάει το περισσότερο πετρέλαιο αγοράζει και τα περισσότερα όπλα;

366 ιστορίες, όσες και οι μέρες του χρόνου (αφού υπάρχει και η 29η Φεβρουαρίου κάθε τέσσερα χρόνια) συνθέτουν μια άλλη αφήγηση της ιστορίας, της ιστορίας που έγραψαν οι απλοί άνθρωποι σ' όλο τον κόσμο. Μιας ιστορίας διαφορετικής από την επίσημη, διαφορετικής από την εθνοκεντρική, γεμάτη με ιδέες μεγαλείου και πορτρέτα "μεγάλων"' άνδρες που φιγουράρουν στις διάφορες εκδοχές της επίσημης ιστορίας των ισχυρών. Ο Γκαλεάνο μέσα από έρευνα και κοπιαστική δουλειά ανακαλύπτει και φωτίζει τα γεγονότα εκείνα όπου οι πρωταγωνιστές της ιστορίας είναι οι ξεχασμένοι και οι αθέατοι δημιουργοί της καθημερινής ζωής: ο Ινδιάνοι κάτοικοι της Λατινικής Αμερικής, οι γυναίκες αλλά και άλλοι διάσημοι ή άσημοι άνθρωποι που έδωσαν μικρούς ή μεγάλους αλλά ουσιαστικούς αγώνες. Φυλλομετρώντας το βιβλίο ο αναγνώστης, επίσης, συναντά γνωστούς καλλιτέχνες και επιστήμονες μέχρι και επαναστάτες και ηγέτες που παρουσιάζονται μέσα από το πολιτικά οξυδερκές βλέμμα και καυστικό πνεύμα του Γκαλεάνο.

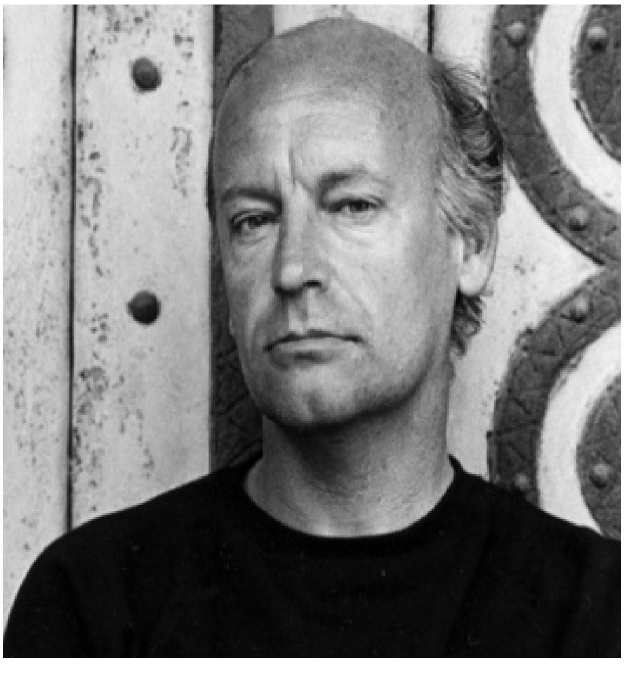
Ο συγγραφέας πιστός στην εμμονή του (όπως την χαρακτηρίζει ο ίδιος) με τη μνήμη και θέλοντας να αντιμετωπίσει το μεγαλύτερο φόβο του, εκείνον της συλλογικής αμνησίας, κατάφερε να δημιουργήσει ένα καταπληκτικό ημερολόγιο, προσωπικό και ταυτόχρονα παγκόσμιο. Ταξιδεύοντας μπροστά και πίσω στο χρόνο, γεμίζει τις σελίδες του με στιγμές από την ταραγμένη ζωή στην Λατινική Αμερική, από την εποχή της γενοκτονίας των Ινδιάνων, της αποικιοκρατίας και των επαναστάσεων φτάνοντας μέχρι τα πρόσφατα πραξικοπήματα. Με όχημα τους πρωταγωνιστές των ιστοριών του καταφέρνει να λέει πολλά με λίγες λέξεις και να καταγράφει τις ιδέες του για τον πόλεμο, τη φτώχεια, τον ιμπεριαλισμό, τη θρησκεία αλλά και την οικονομική κρίση και την καταστροφή του περιβάλλοντος αλλά και την ελπίδα που γεννά η δράση των ανθρώπων.

Σύμφωνα με την παράδοση των Μάγια είμαστε τα παιδιά των ημερών και ο Γκαλεάνο αξιοποιεί τις ημέρες για να δημιουργήσει μια ιστορική συνείδηση με αναφορά σε διαφορετικές χρονικές στιγμές αναδεικνύοντας όλες εκείνες τις προκλήσεις με τις οποίες είμαστε ακόμα αντιμέτωποι.

Λίγα λόγια για τον συγγραφέα:

Γεννημένος το 1940 στην Ουρουγουάη, κυνηγημένος από τη χώρα του, εξόριστος και πολυτεχνίτης, γελοιογράφος, δημοσιογράφος, αρθρογράφος, ιστορικός, ο Γκαλεάνο είναι ένας από τους πιο πολυδιαβασμένους ισπανόφωνους συγγραφείς, γνωστός και αγαπητός στη χώρα μας και στον κόσμο ολόκληρο για τα κείμενά του που πασχίζουν να διατηρήσουν ζωντανή τη μνήμη, να διασφαλίσουν τη συνέχεια μέσα από τους αγώνες για την ελευθερία και τη δικαιοσύνη. Ξεκινά από τον τόπο του κι ανοίγεται στον κόσμο, από το σήμερα και φτάνει στη δημιουργία του κόσμου αυτού ή μάλλον στις δημιουργίες του, αφού συμφωνεί με τους αρχαίους ότι το εν και το ον λέγονται πολλαχώς. Μιλά για τον αφανισμό λαών και πολιτισμών, την εκμετάλλευση της φύσης και των ανθρώπων, τα βασανιστήρια, τον πόνο, τον θάνατο, τον ευτελισμό του βίου, μέσα στον φόβο και το ψέμα, αλλά και την απείθεια, το πείσμα, την αφοσίωση στο αύριο. Η γραφή του είναι μια γραφή ψύχραιμη, καθόλου δραματική και μελοδραματική, σίγουρη πως ό,τι υπήρξε θα είναι, όπως λέει η λέξη «νιάουπα» των κέτσουα, και γι'αυτό τρυφερή και μαζί ειρωνική, αιχμηρή και χαμογελαστή. (Τιτίκα Δημητρούλια, 2013).

της Μαρίας Μαρσέλου

Ο μαρξισμός και η πάλη για την απελευθέρωση των γυναικών

Όσο κι αν θέλουμε να πιστεύουμε ότι η εξέλιξη και το πέρασμα του χρόνου μπορούν από μόνα τους να εξαλείψουν την αδικία και την καταπίεση, η πραγματικότητα μας διαψεύδει πανηγυρικά. Η άνοδος της ακροδεξιάς σε όλο τον κόσμο αποτελεί τρανή απόδειξη ότι τα παθήματα της ιστορίας δεν είναι αρκετά για να διαμορφώσουν από μόνα τους προοδευτική συνείδηση. Η ντόπια ακροδεξιά τοποθετεί τη γυναίκα στο σπίτι, για να επιτελέσει το «ιερό καθήκον» της τεκνοποίησης και ανατροφής των Ελλήνων. Η μόνη ικανότητα που της αναγνωρίζει είναι η ανάληψη της ευθύνης των οικιακών εργασιών.

Το κοινωνικό κράτος έχει καταρρεύσει στις πλάτες των γυναικών αναγκάζοντας τες να αναπαράγουν το στερεότυπο των οικιακών εργασιών που αποτελούν «γυναικεία» υπόθεση, η ανεργία έχει χτυπήσει κόκκινο με πρώτα θύματα τις γυναίκες, η βία στο σπίτι έχει αυξηθεί κατακόρυφα, όχι μόνο στις φτωχές εργατικές οικογένειες, αλλά και στις πιο εύπορες που φτωχοποιήθηκαν απότομα. Τα στοιχεία για τις γυναίκες πρόσφυγες και μετανάστριες είναι ακόμα πιο σοκαριστικά.

Το ερώτημα που προκύπτει είναι κατά πόσο η κατώτερη θέση και επομένως και η καταπίεση της γυναίκας υπήρχε ανέκαθεν. Αν αποδειχθεί ότι πρόκειται για κοινωνική κατασκευή, τότε δίνεται απάντηση και στο ερώτημα του κατά πόσο τα πράγματα μπορούν να αλλάξουν. Κι εδώ απαντά η μαρξιστική ανάλυση γύρω από το γυναικείο ζήτημα. Η σημασία της είναι διττή: Κατ' αρχήν κατορθώνει να αποδείξει επιστημονικά την προέλευση της γυναικείας καταπίεσης. Ο Ένγκελς στο έργο του «Η καταγωγή της οικογένειας, της ατομικής ιδιοκτησίας και του κράτους» εξηγεί ότι η εμφάνιση των εκμεταλλευτικών κοινωνιών είναι υπεύθυνη για την «κοσμοϊστορική ήττα του γυναικείου φύλου». Στο έργο αυτό φωτίστηκε για πρώτη φορά η ουσία του γυναικείου ζητήματος. Τεκμηριώθηκε ότι η καταπίεση της γυναίκας εμφανίζεται σε μια ορισμένη ιστορική περίοδο, κατά το πέρασμα δηλ. από το πρωτόγονο κοινοτικό αταξικό σύστημα στην πρώτη ταξική κοινωνία. Περιγράφοντας, αυτή τη διαδικασία ο Ένγκελς ισχυρίστηκε ότι η ταξική κοινωνία έφερε μαζί της αυξανόμενη ανισότητα μεταξύ κυβερνώντων και κυβερνώμενων και μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Με την άνοδο του καπιταλισμού οι γυναίκες χρησιμοποιήθηκαν μαζικά ως φτηνό εργατικό δυναμικό δουλεύοντας ατέλειωτες ώρες κάτω από άθλιες συνθήκες, με χαμηλότερους μισθούς από τους άντρες, χωρίς δικαιώματα στην δημόσια/πολιτική ζωή. Ταυτόχρονα, χρησιμοποιήθηκαν για να στηρίξουν και ένα ακόμα δομικό στοιχείο του καπιταλισμού: την οικογένεια, η οποία επιτελεί διπλό ρόλο: οικονομικό (συντήρηση και αναπαραγωγή του εργατικού δυναμικού) και ιδεολογικό (προετοιμασία των καινούριων εργαζομένων για το ρόλο που θα κληθούν να αναλάβουν).

Η οικογένεια ως κύτταρο της καπιταλιστικής κοινωνίας χρησιμοποιεί το γυναικείο φύλο για να κερδίζει διπλά. Από τη μια, εκμεταλλεύεται τη φτηνή -ακόμα και σήμερα- γυναικεία εργασία, για να συσσωρεύσει περισσότερο κέρδος, και από την άλλη εξασφαλίζει τεράστια ποσά από την "απλήρωτη εργασία" που επιτελεί η γυναίκα στο σπίτι. Ο όρος "διπλή καταπίεση" περιγράφει με τον καλύτερο τρόπο ποια είναι η θέση της γυναίκας σήμερα: σκληρά εργαζόμενη εκτός και εντός σπιτιού με ανύπαρκτο ελεύθερο χρόνο.

Επιπλέον, η μαρξιστική ανάλυση συνδέει τη γυναικεία απελευθέρωση με την πάλη για το σοσιαλισμό. Ο Μαρξ και ο Ένγκελς γνώριζαν ότι η εργατική τάξη μπορεί να γίνει ο νεκροθάφτης του καπιταλισμού. Η ένταξη των γυναικών στην παραγωγή, τις εντάσσει αυτόματα σε αυτήν την απελευθερωτική δύναμη. Ταυτόχρονα, όμως, γνώριζαν ότι η καταπίεση των γυναικών είναι διπλή. Και γι' αυτό οδηγήθηκαν στην υιοθέτηση ανατρεπτικών θέσεων: Υποστήριζαν το δικαίωμα των γυναικών στην ψήφο, στις εκτρώσεις, στο διαζύγιο. Δεν αρκούσε οι γυναίκες να είναι ίσες με τους άντρες στο εργοστάσιο. Έπρεπε να είναι ίσες και στη δημόσια και στην ιδιωτική ζωή. Γιατί όπως υποστήριζε ο Τρότσκι "αν θέλουμε να αλλάξουμε τις συνθήκες ζωής, πρέπει να μάθουμε να τις βλέπουμε με τα μάτια των γυναικών".

Η ιστορία του κομμουνιστικού κινήματος είναι γεμάτη από αγώνες για τη γυναικεία απελευθέρωση. Η ταξική προσέγγιση της γυναικείας καταπίεσης δεν αναιρεί τη διαφορετικότητα των φύλων. Αντίθετα, μάχεται για την απελευθέρωση όλων των καταπιεσμένων. Αν οι σχέσεις αντανακλούν τις υλικές συνθήκες, τότε αλλάζοντας τις συνθήκες μπορούμε να βάλουμε ένα τέλος και στην καταπίεση των γυναικών. Αρκεί να αντιληφθούμε πως οι διεκδικήσεις για τα γυναικεία δικαιώματα αφορούν όλη την κοινωνία και όχι μόνο τις γυναίκες.

ΗΠΑ

Τα κουραφέξαλα του Τραμπ στυγνή πραγματικότητα... αλλά και η Ευρώπη δεν πάει πίσω

Όσοι περίμεναν πως οι προεκλογικές δηλώσεις του Τραμπ ήταν απλώς λόγια του αέρα, διαψεύστηκαν παταγωδώς. Ευτυχώς κάποιοι ήταν προετοιμασμένοι και από τις 8 Νοεμβρίου, μέρα της εκλογής του, μια σειρά από κινηματικές διαδηλώσεις αμφισβητούν την κυριαρχία του. Όλα ξεκίνησαν με τις πρωτοφανείς εκδηλώσεις συμπαράστασης που ξέσπασαν στα αεροδρόμια της Αμερικής μετά την απόφασή του νέου προέδρου να κλιμακώσει την ισλαμοφοβική εκστρατεία του απαγορεύοντας την είσοδο στις ΗΠΑ σε ανθρώπους από επτά μουσουλμανικές χώρες. Οι τελευταίες εξελίξεις βρίσκουν το κίνημα αυτό να απλώνεται και στη Βρετανία πιέζοντας την κυβέρνηση της Τερέζα Μέι η οποία είχε σπεύσει να ορίσει πρώτη συνάντηση με τον Τραμπ. Το κίνημα έχει αναγκάσει τον ομοσπονδιακό δικαστή να μπλοκάρει προσωρινά το πολιτικό διάταγμα μίσους και φόβου του προέδρου ενάντια τους μουσουλμάνους. Από την άλλη, οι Ευρωπαίοι ηγέτες δίνουν ρεσιτάλ υποκρισίας αφού μέσα στη “λύπη” τους για το διάταγμα Τραμπ μάλλον ξέχασαν τα κλειστά σύνορα, τους φράκτες και τις νατοϊκές περιπολίες που οδήγησαν στον πνιγμό περισσότερους από 5.000 ανθρώπους στη Μεσόγειο μόνο μέσα στο 2016. Η μόνη ελπίδα για να μπει τέρμα σε αυτόν τον εφιαλτικό ανταγωνισμός για το ποια ηγεσία είναι περισσότερο ρατσιστική και δολοφονεί πιο αποτελεσματικά είναι το κίνημα αλληλεγγύης στους πρόσφυγες.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Ο Ερντογάν συνεχίζει στο δρόμο του αυταρχισμού

Στα τέλη Ιανουαρίου εγκρίθηκε από την τουρκική Εθνοσυνέλευση με μεγάλη πλειοψηφία, παρά τα επεισόδια κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας, το δημοψήφισμα για τις 16 Απριλίου για την συνταγματική αναθεώρηση. Με την αναθεώρηση ανοίγει ο δρόμος για να παραμείνει ο Ερντογάν στην εξουσία μέχρι το 2029, αλλά και για τη μεταφορά εκτεταμένων εκτελεστικών εξουσιών στον πρόεδρο της χώρας (όπως είναι ο διορισμός υπουργών, η κήρυξη καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, η έκδοση διαταγμάτων και η διάλυση της Εθνοσυνέλευσης) που ανήκουν μέχρι σήμερα στον πρωθυπουργό. Ο Τούρκος πρόεδρος έχει ήδη ξεκινήσει την εκστρατεία υπέρ του «ναι» με τον υπουργό Δικαιοσύνης Μπεκίρ Μποζντάγ να ταυτίζει όσους υποστηρίζουν το «Όχι» με την τρομοκρατία. Μετά την αποτυχημένη απόπειρα πραξικοπήματος του τουρκικού στρατού τον περασμένο Ιούλη που στοίχισε τη ζωή σε 265 ανθρώπους, ο Ερντογαν πέρασε στην αντεπίθεση. Στο στόχαστρο του όμως, δεν μπαίνουν μόνο οι πραξικοπηματίες. Διώκει τους Κούρδους, την Αριστερά, τα ανεξάρτητα συνδικάτα και τα κοινωνικά κινήματα.

ΓΑΛΛΙΑ

Παρίσι: Ταραχές και διαδηλώσεις

Τρεις μέρες ταραχών στα νοτιοανατολικά προάστια του Παρισιού ακολούθησε τη σεξουαλική επίθεση αστυνομικών σε έναν 24χρονο μαύρο εργαζόμενο Theo Temoigne, ενώ τα γαλλικά ΜΑΤ έκαναν και 24 συλλήψεις. Σε έναν από τους αστυνομικούς έχουν ήδη απαγγελθεί κατηγορίες για βιασμό, αφού έχωσε ένα τηλεσκοπικό γκλοπ στον πρωκτό του νεαρού, προκαλώντας του τραύμα 10 εκατοστών. Άλλοι τρεις κατηγορούνται για “εσκεμμένη βία” και όλοι τους πρόκειται να δικαστούν. Σαν απάντηση, εκατοντάδες άνθρωποι βγήκαν στους δρόμους της περιοχής για να διαμαρτυρηθούν ενάντια στην απάνθρωπη μεταχείριση. Εκτός των διαδηλώσεων, μπήκαν και φωτιές σε κάδους και αυτοκίνητα και έγιναν και επιθέσεις σε αστυνομικές περιπολίες. Η αστυνομία στην αρχή ισχυρίστηκε πως τα τραύματά του προέκυψαν κατά τύχη και πως το γκλοπ μπήκε στο σώμα του Temoigne όταν η φόρμα του κατέβηκε χαμηλά καθώς αντιστεκόταν στη σύλληψη... Ο άτυχος άνδρας υπέστη και βαριά τραύματα στο κεφάλι, πέρα από τα εσωτερικά. (πηγή Luben.tv)